

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Цільова комплексна програма
«Організація наукової роботи студентів в
органічному поєднанні з навчальним
процесом»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання Вченої ради
Сумського державного університету
№ 4 від 10 листопада 2011 р.
Зміни та доповнення:
13.06.2013 р. Протокол № 10.

Суми 2013

ЗМІСТ

I. Мета програми.....	3
II. Концептуальні засади організації ефективної науково-навчальної діяльності зі студентами. Форми та методи	3
III. Стан організації науково-навчальної роботи зі студентами. Статистичні показники та їх аналіз.....	5
IV. Основні заходи реалізації Програми	16
V. Організаційний супровід Програми	18

I. Мета програми

Відповідно до «Концептуальних засад діяльності та стратегії розвитку СумДУ», де визначена модель університету, який сповідує ідеологію університету дослідницького типу, якому притаманна органічна єдність наукового і навчального процесу та до пріоритетних характеристик випускника СумДУ який здатний сприймати і впроваджувати інновації, працювати у багатофункціональному інформаційно-технологічному середовищі, активізації студентської наукової діяльності та поглиблення її взаємодії з навчальним процесом, основними завданнями цільової програми «Організація наукової роботи студентів в органічному поєднанні з навчальним процесом» (далі Програма) є:

- надання реальних рис «науковмісткості» змісту і формам організації навчального процесу;
- підвищення ефективності та результативності науково-навчальної роботи зі студентами, надання цій діяльності системного характеру;
- поступове охоплення якомога більшого контингенту студентів формами організації навчального процесу із науковою за змістом складовою;
- залучення студентів до активної науково-дослідної роботи починаючи з молодших курсів;
- суттєве та постійне збільшення кількості студентів, які займаються науковою роботою, у тому числі, з оплатою праці;
- залучення студентів до міжнародного наукового співробітництва через їх участь у програмах академічного обміну, літніх школах, стажуванні у закордонних ВНЗ і наукових установах та проходження практик;
- забезпечення успішного представлення університету у всеукраїнських, міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, олімпіадах, турнірах, інших формах студентських змагань відповідної спрямованості;
- суттєве збільшення контингенту аспірантури за рахунок відповідної організації доаспірантської підготовки студентського наукового загалу;
- навчання методикам й засобам самостійного вирішення наукових і технічних задач, стилю й навичкам праці в наукових колективах, ознайомлення з організацією їх роботи, цільова підготовка студентів для подальшої роботи в установах, підприємствах, організаціях.

II. Концептуальні засади організації ефективної науково-навчальної діяльності зі студентами. Форми та методи

Залучення студентів до наукової роботи повинно забезпечувати підготовку фахівців здатних творчо мислити, розв'язувати задачі проблемного і пошукового характеру, самостійно оволодівати новими знаннями, бути професійно мобільними і компетентними, мати здібність до аналізу і узагальнення матеріалу.

Наукова робота студентів, що є невід'ємною частиною навчального процесу і проводиться у навчальний час у відповідності з навчальними планами, програмами навчальних дисциплін може передбачати у тому числі такі форми як:

- *змістовне наповнення програм підготовки бакалаврів, спеціалістів та магістрів навчальними дисциплінами або окремими розділами дисциплін фундаментальної, природничо-наукової і професійної спрямованості, що пов'язані з історією науки та результатами фундаментальних і прикладних досліджень у галузі, загальною теорією наукових досліджень як теоретичного так і експериментального характеру та методиками організації, планування і аналізу експериментів, у тому числі запровадження дисциплін за вибором студентів в яких висвітлюються новітні наукові результати і здобутки наукових шкіл університету;*
- виконання студентами комплексу індивідуальних завдань на засадах безперервності та наступності з єдиної наукової тематики за схемою: *курсорова робота з дисципліни – комплексна курсорова робота зі спеціальності* (або кваліфікаційна робота бакалавра) – *дипломна робота* (дипломний проект з посиленою науковою складовою) за ОКР магістра (спеціаліста), у тому числі на замовлення наукових установ і організацій;
- *навчання за індивідуальним планом з поглибленою науковою складовою, який включає дисципліни науково-дослідного характеру та практичну роботу в наукових лабораторіях, для студентів, що мають високу успішність, проявили здатність до творчої наукової роботи, були учасниками конкурсів студентських наукових робіт і предметних олімпіад, займаються в наукових гуртках, центрах і студентських НДІ, беруть участь у виконанні держбюджетних і госпдоговірних НДР тощо;*
- *формування навчальних «еліт-груп» з числа студентів, які мають високі показники академічної успішності, навчаються за індивідуальними планами та проявили здібності до наукової та творчої роботи;*
- *формування груп наукового резерву доаспірантської підготовки із числа студентів, які передусім заплановані кафедрами до вступу в аспірантуру, активно займаються науковою роботою, навчаються за індивідуальними планами з поглибленою науковою складовою, мають опубліковані наукові статті, є переможцями і призерами конкурсів наукових робіт і предметних олімпіад тощо.*

До наукової роботи у позанавчальний час належать такі форми:

- участь у виконанні держбюджетних і госпдоговірних НДР з оплатою праці;
- участь студентів у роботі студентських наукових гуртків, центрів та студентських НДІ;
- індивідуальна наукова робота студентів під керівництвом викладачів або аспірантів кафедр;
- використання інших форм наукової підготовки студентів, зокрема, участь студентів у роботі наукових конференцій, семінарів, літніх школах, програмах академічної мобільності, стажуванні у закордонних ВНЗ та наукових установах;
- підготовка та участь у конкурсах наукових робіт і предметних олімпіадах;
- кадрове супроводження впровадження наукових розробок у виробництво;
- формування студентських «інтелектуальних загонів» для виконання, у тому числі під час канікул, робіт на замовлення наукових та проектних організацій.

Ефективність, результативність організації науково-навчальної роботи із студентами оцінюється, зокрема, кількістю студентів, які є:

- залученими до виконання на платній основі держбюджетних або госпдоговірних НДР, наукових грантів;
- авторами або співавторами наукових статей, охоронних документів, тез доповідей;
- переможцями II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук та Всеукраїнських студентських олімпіад або інших конкурсів наукових робіт і олімпіад міжнародного і всеукраїнського рівнів;
- авторами або співавторами виготовленого лабораторного обладнання, яке використовується у наукових дослідженнях та в навчальному процесі;
- стипендіатами державних, грантових, приватних і міжнародних фондів.

Серед *інших показників* ефективності – чисельність випускників, які направлені на роботу до наукових установ після закінчення університету, зараховані в аспірантуру після проходження підготовки в групах наукового резерву тощо.

III. Стан організації науково-навчальної роботи зі студентами. Статистичні показники та їх аналіз

У СумДУ постійно ведеться робота зі створення та удосконалення нормативної бази, дія якої спрямована, у тому числі, на стимулювання науково-навчальної роботи студентів (табл. 1).

Таблиця 1 – Нормативна база СумДУ, дія якої спрямована на стимулювання науково-навчальної роботи із обдарованою студентською молоддю

№	Назва документу	Рівень прийняття, номер та дата затвердження
1	Положення про індивідуальну підготовку студентів	Затверджено ректором у 1997 р.
2	Положення про експериментальний науково-дослідний студентський інститут СумДУ	Вчена рада, протокол № 10 від 12.05.2005 р.
3	Положення про «Студентське наукове товариство»	Наукова рада, протокол № 1 від 27.05.2005 р.
4	Про організацію доаспірантської підготовки з числа осіб груп наукового резерву	Наказ ректора, №45-І від 29.01.2007 р.
5	Положення про центр науково-технічної творчості учнівської молоді СумДУ	Вчена рада, протокол № 5 від 13.12.2007 р.
6	Положення про щорічний конкурс на найкращого студента СумДУ	Вчена рада, протокол № 9 від 12.06.2008 р.
7	Положення про відділ з організації науково-навчальної роботи з талановитою студентською молоддю	Вчена рада, протокол № 3 від 13.11.2008 р.
8	Положення про Студентський науковий інформаційно-комп'ютерний центр СумДУ	Наукова рада, протокол № 5 від 24.12.2008 р.
9	Положення про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком	Вчена рада, протокол № 8 від 11.03.2010 р.
10	Положення про «Студентське наукове товариство медичного інституту СумДУ»	Збори студентів, 30.03.2010 р.
11	Положення про студентське самоврядування в СумДУ (нова редакція)	Вчена рада, протокол № 9 від 08.04.2010 р.
12	Методика визначення рейтингу структурних підрозділів СумДУ	Наказ ректора, № 608-І від 15.07.2010 р.
13	Положення про іменні стипендії на факультеті економіки та менеджменту: - імені О. Ф. Балацького на факультеті ТеСЕТ: - імені С. П. Тимошенко на факультеті ЕлІТ: - імені С. П. Тимошенко - імені О. Г. Івахненко - імені Б. Г. Лазарева - імені В. М. Глушкова	Вчена рада, протокол № 11 від 21.06.2007 р.; протокол № 6 від 18.11.2010 р.; протокол № 6 від 18.11.2010 р.; протокол № 7 від 09.12.2010 р.
14	Положення про участь у загальноукраїнському конкурсі щодо навчання студентів та стажування аспірантів, наукових і науково-педагогічних працівників СумДУ за кордоном	Вчена рада, протокол № 14 від 23.06.2011 р.
15	Положення про «Студентське наукове товариство юридичного факультету СумДУ»	Вчена рада факультету, протокол № 3 від 03.11.2011 р.
16	Цільова комплексна програма «Організація наукової роботи студентів в органічному поєднанні з навчальним процесом»	Вчена рада, протокол № 4 від 10.11.2011 р.
17	Про стажування аспірантів, наукових та науково-педагогічних працівників за кордоном	Наказ ректора, № 493-І від 31.05.2012 р.
18	Положення про додаткове преміювання вчених СумДУ за особливі досягнення у науковій роботі та підготовці науково-педагогічних кадрів (версія 05)	Вчена рада, протокол № 10 від 14.06.2012 р.
19	Перспективний план роботи з кадрового забезпечення діяльності СумДУ	Вчена рада, протокол № 8 від 14.03.2013 р.

В університеті розвиваються різноманітні форми як науково-навчальної так і безпосередньо наукової діяльності студентів. Практикується організація проблемних гуртків, студентських наукових центрів та лабораторій, зокрема, станом на 01.06.2013 р. діючими є:

- на факультеті економіки та менеджменту:
 - студентський гурток «Фінансовий аналітик» (кафедра фінансів і кредиту, науковий керівник гуртка – доц. Рубанов П.М.);
 - студентський науковий гурток «Креатив» (кафедра маркетингу та управління інноваційною діяльністю, науковий керівник гуртка – доц. Біловодська О.А.);
- на факультеті електроніки та інформаційних технологій (ЕлІТ):
 - студентський науковий інформаційно-комп'ютерний центр (кафедра комп'ютерних наук, керівник центру – Петров С.О.);
 - навчально-науковий центр (кафедра прикладної та обчислювальної математики, керівник центру – Сіренко Ю.В., робота зі студентами – Кірічок Т.А.)
- на факультеті іноземної філології та соціальних комунікацій (ІФСК):
 - проблемна лабораторія центру соціально-гуманітарних аспектів регіональних досліджень, студентський «Євроклуб» (кафедра філософії, політології та інноваційних соціальних технологій, науковий керівник – фах. Король С.М.);
 - студентська проблемна лінгвістична лабораторія (кафедра іноземних мов, науковий керівник – викл. Міхно С.В.);
 - перекладацький навчально-методичний центр – офіс науки (кафедра германської філології, науковий керівник – доц. Жулавська О.О.);
 - студентське наукове товариство «PR-консалтинг» (кафедра журналістики та філології, науковий керівник – асп. Євтушенко О.М.);
- в медичному інституті:
 - студентська наукова лабораторія «Морфологія» (кафедра анатомії людини, кафедра патологічної анатомії, кафедра гігієни та екології; наукові керівники – проф. Сікора В.З., проф. Романюк А.М., доц. Погорелов М.В.);
 - студентське наукове товариство кафедри фізіології та патологічної фізіології (науковий керівник – проф. Атаман О.В.);
 - центр ендоскопічних методів діагностики та лікування (всі кафедри хірургічного профілю, науковий керівник – асистент Овечкін Д.В.).
- на факультеті технічних систем і енергоефективних технологій (ТеСЕТ):
 - Експериментальний науково-дослідний студентський інститут (ЕНДСІ) (кафедра технології машинобудування верстатів та інструментів, науковий керівник – проф. Залога В.О.);
 - гурток винахідників (кафедра загальної механіки і динаміки машин, науковий керівник – доц. Запорожченко В.С.);

Університет щорічно виступає організатором наукових конференцій молодих вчених та студентів серед яких:

- на факультеті ЕлІТ:
 - Всеукраїнська науково-технічна конференція «Інформатика. Математика. Автоматика»;
 - Міжвузівська науково-теоретична конференція «Фізика. Електроніка. Електротехніка»;
 - Студентська конференція «Перший крок у науку»;
- на факультеті економіки та менеджменту:
 - Всеукраїнська наукова конференція «Екологічний менеджмент у загальній системі управління»;
 - Міжнародна інтернет-конференція «Сучасний менеджмент і економічний розвиток»;
 - Міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих вчених «Економіка для екології»;
 - Міжнародна науково-практична конференція «Економіка та менеджмент: перспективи розвитку»;
 - Міжнародна науково-практична конференція «Міжнародна стратегія економічного розвитку регіону»;

- Міжнародна науково-практична конференція, присвячена пам'яті проф. Балацького О. Ф. «Економічні проблеми сталого розвитку»;
- Міжнародна науково-технічна конференція «Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу»;
- на факультеті ІФСК:
 - Всеукраїнська наукова конференція студентів, аспірантів та викладачів «Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства»;
 - Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Перекладацькі інновації»;
 - Всеукраїнська науково-практична конференція «Журналістська освіта на Сумщині: набутки і проблеми»;
- у медичному інституті:
 - Науково-практична конференція «Актуальні питання клінічної медицини»;
 - Науково-практична конференція «Актуальні питання теоретичної медицини»;
- на факультеті ТеСЕТ:
 - Всеукраїнська науково-теоретична конференція «Сучасні технології в промисловому виробництві»;
 - Всеукраїнська молодіжна науково-теоретична конференція «Машинобудування України очима молодих: прогресивні ідеї, наука, виробництво»;
 - Науково-практична конференція «Сучасні технології в промисловому виробництві» для викладачів, співробітників, аспірантів та студентів факультету;
- на юридичному факультеті:
 - Вузівська науково-практична конференція «Міжнародно-правові засади забезпечення стабільності та безпеки суспільства»;
 - Всеукраїнська наукова конференція «Суспільно-політичні процеси на українських землях: історія, проблеми, перспективи»;
- у Шосткинському інституті:
 - Науково-практичний семінар «Наукові дослідження молоді: проблеми та перспективи інвестиційно-інноваційного розвитку соціально-економічних систем»;
 - Науково-практичний семінар «Сучасні проблеми хімічної технології»;
 - Науково-практичний семінар «Хімія: наука і практика»;
- під керівництвом студентського ректорату університету проводяться студентські конференції «Навчальний процес очима студентів» і «Студентське самоврядування у ХХІ ст.: проблеми і перспективи розвитку».

За участі студентів щорічно публікуються понад півтори тисячі тез доповідей у матеріалах наукових конференцій, з яких близько третини підготовлено студентами самостійно (табл. 2). Останніми роками спостерігаються стійкі тенденції до збільшення загальної кількості опублікованих статей за участю студентів. Зокрема у 2012 році кількість опублікованих статей збільшилась на 25 % за рахунок медичного інституту та факультетів економіки та менеджменту, технічних систем та енергоефективних технологій, електроніки та інформаційних технологій. Дані про кількість опублікованих статей по факультетам та кафедрам наведені в таблицях 3, 4. Поряд з цим на 22 кафедрах (з яких 14 кафедр базового ВНЗ) у 2012 р. не було опубліковано статей за участю студентів, а на 15 кафедрах – показник знизився. На 17 кафедрах (7 з яких випускові) два роки поспіль не було опубліковано зі студентами жодної статі.

Студенти СумДУ з 2006 року активно приймають участь у *Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук* та за кількістю призових місць останніх років, забезпечують університету перший показник серед усіх вищих навчальних закладів України. За підсумками проведення *Всеукраїнських студентських олімпіад* останніми роками СумДУ займає місця у першій п'ятірці лідерів серед усіх вищих навчальних закладів України (табл. 5, 6). У порівнянні з минулим роком зниження кількості призових місць спостерігається на кафедрах економіки та бізнес-адміністрування, електроніки і комп'ютерної техніки, комп'ютерних наук, германської філології, філософії, політології та інноваційних соціальних технологій. Студенти 22 кафедр взагалі не вибороли жодного призового місця.

Незважаючи на щорічне збільшення обсягів наукових досліджень як за загальним, так і за спеціальним фондом, залишається відносно низьким показник залучення студентів до виконання *держбюджетних НДР, господарчих договорів та грантів на платній основі* (табл. 2). Зокрема переважна більшість студентів з оплатою працюють в лабораторіях факультетів ТеСЕТ та ІФСК.

На ряді кафедр університету, зокрема на кафедрі технічної теплофізики, комп'ютерних наук, наноелектроніки, електроніки і комп'ютерної техніки, загальної та теоретичної фізики реалізується навчання студентів за *індивідуальними планами* (табл. 2).

З 2007 року в університеті запроваджено практику створення *груп наукового резерву* доаспірантської підготовки. Студенти випускного курсу, які рекомендуються кафедрами для підготовки в аспірантуру відвідують заняття з філософії та іноземної мови за програмою кандидатських іспитів з цих дисциплін. У таблиці 7 наведені дані про кількість студентів, які зараховані в групу наукового резерву за останні навчальні роки та кількість осіб серед них, що вступили в аспірантуру. З таблиці видно, що у 2012 р. лише 38 % випускників групи наукового резерву вступили до аспірантури – це найнижчий показник за всі роки існування груп наукового резерву.

Спостерігається стійка тенденція зростання кількості кваліфікаційних робіт магістрів і дипломних робіт спеціалістів науково-дослідного характеру (табл. 2, 8), у 2011-2012 н.р. цей показник зріс на всіх факультетах. Загалом по університету він збільшився з 48 % до 70 % за останні два роки.

За більшістю напрямів підготовки та спеціальностей викладаються навчальні дисципліни з методології та методики проведення наукових досліджень (табл. 9). У той самий час такі дисципліни не викладаються на кафедрах технічної теплофізики, процесів та обладнання хімічних та нафтопереробних виробництв, електроенергетики, електроніки і комп'ютерної техніки, комп'ютерних наук (секція інформатики) та кафедрах медичного інституту.

Таблиця 2 – Основні показники студентської наукової роботи (станом на 31 грудня відповідного року)

Показники	Роки						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1 Кількість студентів денної форми навчання	6296	6533	6627	6655	6570	6606	6270
2 Кількість студентів, які залучаються до наукової роботи	1683	1714	1732	1520	1645	1688	1758
3 Опубліковано:							
3.1 – статей за участі студентів	88	82	95	129	177	166	205
у т.ч. самостійно студентами	6	8	12	10	6	2	2
3.2 – тез за участі студентів	670	1106	1138	1329	1377	1668	1728
у т.ч. самостійно студентами	580	457	471	270	482	560	499
3.3 – охоронних документів за участі студентів	16	7	8	14	10	17	19
4 Участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт:							
4.1 – направлено робіт на II тур	126	155	174	195	203	227	227
4.2 – призових місць	21	38	42	49	53	65	59
5 Участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді:							
5.1 – кількість учасників II етапу	168	150	159	170	185	188	198
5.2 – призових місць	26	26	13	26	31	29	40
6 Кількість студентів - виконавців науково-дослідних робіт з оплатою праці	35	53	72	79	68	65	57
6.1 – за рахунок загального фонду	34	43	41	53	41	49	32
6.2 – за рахунок спеціального фонду	1	10	31	26	27	15	25
7 Здійснювалася підготовка за індивідуальними навчальними планами	42	49	49	27	43	48	43

Показники	Роки						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
8 Кількість осіб у групах наукового резерву	-	37	39	47	71	48	72
9 Кількість осіб серед слухачів групи наукового резерву, які вступили до аспірантури	-	18	23	39	46	33	28
10 Виконано кваліфікаційних робіт спеціалістів і магістрів (відсотки від випуску):							
10.1 – дослідницького характеру	322 (49%)	241 (33%)	265 (33%)	355 (42%)	418 (48%)	441 (55%)	560 (70%)
10.2 – на замовлення підприємств	180 (27%)	125 (17%)	136 (17%)	177 (21%)	252 (29%)	174 (22%)	214 (27%)

Таблиця 3 – Показники публікацій статей за участю студентів по інститутам та факультетам

Факультет/інститут	Роки					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Економіки та менеджменту	26	12	21	47	53	65
Електроніки та інформаційних технологій	19	24	29	29	37	39
Іноземної філології та соціальних комунікацій	11	15	16	15	20	19
Медичний інститут	14	24	24	11	18	37
Технічних систем та енергоефективних технологій	11	19	34	40	29	38
Юридичний факультет	-	-	-	12	0	2
Загальноуніверситетські кафедри	-	-	-	-	2	2
Конотопський інститут	0	0	3	2	2	0
Шосткинський інститут	1	1	2	3	5	3
Всього	82	95	129	159	166	205

Таблиця 4 – Показники публікацій статей за участі студентів по кафедрах за 2010 – 2012 р.р.

Кафедра	Кількість наукових статей у співавторстві зі студентами		
	2010	2011	2012
Факультет економіки та менеджменту			
Економіки та бізнес адміністрування	18	13	20
Економічної теорії	9	5	6
Маркетингу та управління інноваційною діяльністю	10	21	22
Управління	6	10	7
Фінансів і кредиту	22	4	10
Всього	65	53	65
Факультет електроніки та інформаційних технологій			
Електроенергетики	2	0	0
Електроніки і комп'ютерної техніки	1	3	8
Загальної та теоретичної фізики	11	1	4
Комп'ютерних наук	11	14	15
Математичного аналізу і методів оптимізації	-	-	2
Моделювання складних систем	4	7	4
Наноелектроніки	3	10	7
Прикладної та обчислювальної математики	4	1	0
Прикладної фізики	3	1	3
Всього	39	37	39

Кафедра	Кількість наукових статей у співавторстві зі студентами		
	2010	2011	2012
<i>Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій</i>			
Германської філології	1	7	12
Журналістики та філології	12	8	1
Іноземних мов	0	1	3
Мовної підготовки іноземних громадян	0	0	0
Теорії та практики перекладу	1	3	3
Філософії, політології та інноваційних соціальних технологій	1	1	0
Всього	15	20	19
<i>Медичний інститут</i>			
Акушерства та гінекології	0	0	0
Анатомії людини	0	3	1
Біофізики, біохімії, фармакології та біомолекулярної інженерії	0	1	2
Хірургії з дитячою хірургією	0	0	0
Фізіології і патофізіології	0	1	12
Гігієни та екології	0	0	3
Загальної хірургії, радіаційної медицини та фтизіатрії	0	0	3
Інфекційних хвороб з епідеміологією	4	5	0
Нейрохірургії та неврології	0	0	0
Ортопедії і травматології	0	1	0
Патологічної анатомії	2	2	3
Педіатрії	0	0	0
Сімейної медицини	1	1	8
Соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я	0	0	1
Педіатрії післядипломної освіти	3	1	3
Внутрішньої медицини післядипломної освіти	1	3	1
Всього	11	18	37
<i>Факультет технічних систем та енергоефективних технологій</i>			
Загальної механіки та динаміки машин	2	3	7
Загальної хімії	4	1	1
Математичного аналізу і методів оптимізації	1	6	-
Опору матеріалів і машинознавства	1	0	0
Прикладного матеріалознавства та ТКМ	3	3	2
Прикладної гідроаеромеханіки	9	0	3
Прикладної екології	0	3	8
Процесів та обладнання хімічних та нафтопереробних виробництв	3	5	3
Технічної теплофізики	2	0	7
Технології машинобудування верстатів та інструментів	15	8	7
Всього	40	29	38
<i>Юридичний факультет</i>			
Адміністративно-господарського права та ФЕБ	1	0	2
Історії	0	0	0
Права	11	0	0
Всього	12	0	2
<i>Загальноуніверситетські кафедри</i>			
Кафедра військової підготовки	0	2	2
Кафедра фізичного виховання	0	0	0

Кафедра	Кількість наукових статей у співавторстві зі студентами		
	2010	2011	2012
<i>Конотопський інститут</i>			
Економіки і управління	0	0	0
Електронних приладів і автоматики	1	0	0
Математики та інформатики	1	0	0
Суспільно-гуманітарних дисциплін	0	2	0
Фундаментальних і загальнонаукових дисциплін	0	0	0
Всього	2	2	0
<i>Шосткинський інститут</i>			
Економіки підприємств	1	4	1
Процесів та обладнання хімічних виробництв	0	0	0
Системотехніки і інформаційних технологій	2	0	0
Суспільно-гуманітарних дисциплін	0	0	0
Фундаментальних і загальнонаукових дисциплін	0	0	1
Хімічної технології високомолекулярних сполук	0	1	1
Всього	3	5	3
Всього по університету	187	166	205

Таблиця 5 – Кількість призових місць на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (ВКСНР) та Всеукраїнській студентській олімпіаді (ВСО) по інститутах та факультетах

Факультет/інститут	Призових місць у ВКСНР/ВСО по роках					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Економіки та менеджменту	5/3	5/4	10/2	12/6	15/7	10/11
Електроніки та інформаційних технологій	9/7	10/2	9/4	9/3	17/3	14*/6
Іноземної філології та соціальних комунікацій	8/2	10/2	13/0	7/5	8/5	6/2
Медичний інститут	7/12	6/8	6/3	8/6	7/3	11/9
Технічних систем та енергоефективних технологій	6/5	9/10	13/7	14/11	14/10	13*/13
Юридичний	-	-	-	-	3/0	4/1
Загальноуніверситетські кафедри	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0
Конотопський інститут	1/0	0/0	0/0	2/0	0/0	0/0
Шосткинський інститут	0/0	2/0	1/0	1/0	1/0	2/0
Всього по університету	36/29	42/26	52/16	53/31	65/28	59*/42

* окремими науковими роботами студентів керували викладачі з різних факультетів

Таблиця 6 – Кількість призових місць на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (ВКСНР) та Всеукраїнській студентській олімпіаді (ВСО) по кафедрах

Кафедра	ВКСНР/ВСО (2010-2011 н.р.)	ВКСНР/ВСО (2011-2012 н.р.)
<i>Факультет економіки та менеджменту</i>		
Економіки та бізнес адміністрування	3/4	3/1
Економічної теорії	2/0	0/1
Маркетингу та управління інноваційною діяльністю	4/1	2/2
Управління	4/0	3/2
Фінансів і кредиту	2/2	2/5
Всього	15/7	10/11

Кафедра	ВКСНР/ВСО (2010-2011 н.р.)	ВКСНР/ВСО (2011-2012 н.р.)
Факультет електроніки та інформаційних технологій		
Електроенергетики	0/0	1/0
Електроніки і комп'ютерної техніки	4/0	1/0
Загальної та теоретичної фізики	1/0	1/0
Комп'ютерних наук	7/3	3/5
Математичного аналізу і методів оптимізації	-	0/0
Моделювання складних систем	0/0	2/1
Наноелектроніки	1/0	3/0
Прикладної та обчислювальної математики	1/0	1/0
Прикладної фізики	3/0	3/0
Всього	17/3	14/6
Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій		
Германської філології	3/0	1/0
Журналістики та філології	1/2	3/1
Іноземних мов	0/1	0/0
Мовної підготовки іноземних громадян	0/1	0/1
Теорії та практики перекладу	1/0	1/0
Філософії, політології та інноваційних соціальних технологій	3/1	1/0
Всього	8/5	6/2
Медичний інститут		
Акушерства та гінекології	0/1	1/1
Анатомії людини	1/0	1*/1
Біофізики, біохімії, фармакології та біомолекулярної інженерії	0/0	1/1
Хірургії з дитячою хірургією	0/0	0/0
Фізіології і патофізіології	1/0	1/0
Гігієни та екології	0/0	1*/0
Загальної хірургії, радіаційної медицини та фтизіатрії	0/0	0/0
Інфекційних хвороб з епідеміологією	2/0	2/0
Нейрохірургії та неврології	0/0	0/0
Ортопедії і травматології	0/0	0/0
Патологічної анатомії	0/1	1/2
Педіатрії	1/1	1/2
Сімейної медицини	0/0	2/1
Соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я	0/0	1/1
Педіатрії післядипломної освіти	1/0	0/0
Внутрішньої медицини післядипломної освіти	1/0	0/0
Всього	7/3	11*/9
Факультет технічних систем та енергоефективних технологій		
Загальної механіки та динаміки машин	1/0	1/0
Загальної хімії	0/0	0/0
Математичного аналізу та методів оптимізації	0/0	-
Опору матеріалів і машинознавства	0/1	0/2
Прикладного матеріалознавства та ТКМ	1/0	1/1
Прикладної гідроаеромеханіки	3/1	1/2
Прикладної екології	1/5	1/5

Кафедра	ВКСНР/ВСО (2010-2011 н.р.)	ВКСНР/ВСО (2011-2012 н.р.)
Процесів та обладнання хімічних та нафтопереробних виробництв	3/0	2/0
Технічної теплофізики	2/0	5/0
Технології машинобудування верстатів та інструментів	3/3	2/3
Всього	14/10	13*/13
<i>Юридичний факультет</i>		
Адміністративно-господарського права та ФЕБ	2/0	3/1
Історії	1/0	1/0
Права	0/0	0/0
Всього	3/0	4/1
<i>Загальноуніверситетські кафедри</i>		
Кафедра військової підготовки	0/0	0/0
Кафедра фізичного виховання	0/0	0/0
<i>Конопський інститут</i>		
Економіки і управління	0/0	0/0
Електронних приладів і автоматики	0/0	0/0
Математики та інформатики	0/0	0/0
Суспільно-гуманітарних дисциплін	0/0	0/0
Фундаментальних і загальнонаукових дисциплін	0/0	0/0
Всього	0/0	0/0
<i>Шосткинський інститут</i>		
Економіки підприємств	0/0	0/0
Процесів та обладнання хімічних виробництв	0/0	0/0
Системотехніки і інформаційних технологій	1/0	2/0
Суспільно-гуманітарних дисциплін	0/0	0/0
Фундаментальних і загальнонаукових дисциплін	0/0	0/0
Хімічної технології високомолекулярних сполук	0/0	0/0
Всього	1/0	2/0
Всього по університету	65/28	59*/42

* окремими науковими роботами студентів керували викладачі з різних факультетів або кафедр

Таблиця 7 – Чисельність студентів, які проходили підготовку в групі наукового резерву та вступили до аспірантури по інститутах та факультетах

Факультет/інститут	Проходили підготовку/ вступили до аспірантури/ (обсяг держзамовлення до аспірантури)			
	2009	2010	2011	2012
Економіки та менеджменту	12/6/(20)	14/6/(15)	10/7/(22)	17/5/(18)
Електроніки та інформаційних технологій	18/12/(12)	27/16/(23)	19/13/(16)	35/11/(25)
Іноземної філології та соціальних комунікацій	1/1/(5)	0/0/(1)	0/0/(0)	1/1/(5)
Медичний інститут	3/2/(8)	4/4/(18)	2/2/(12)	3/3/(18)
Технічний систем та енергоефективних технологій	10/8/(14)	19/13/(20)	17/11/(32)	13/7/(13)
Юридичний факультет	-	-/(4)	-/(6)	3/1/(4)
Шосткинський інститут	-/(1)	-	-/(3)	-/(3)
Всього	44/29/(68)	64/39/(81)	48/33/(91)	72/28/(86)

Таблиця 8 – Кількість кваліфікаційних робіт магістрів та дипломних робіт спеціалістів науково-дослідного характеру по факультетах (у дужках наведено відсоток від загальної кількості по факультету)

Факультет/інститут	Кількість робіт дослідницького характеру			
	2008/2009 н.р.	2009/2010 н.р.	2010/2011 н.р.	2011/2012 н.р.
Економіки та менеджменту	125 (42,9%)	109 (42,7%)	111 (44,2%)	159 (79,5%)
Електроніки та інформаційних технологій	137 (48,6%)	148 (56,3%)	159 (57,4%)	167 (65,2%)
Іноземної філології та соціальних комунікацій	83 (91,2%)	70 (70%)	75 (75%)	87 (87%)
Технічних систем та енергоефективних технологій	82 (34,4%)	91 (36,2%)	96 (37%)	147 (60%)
Шосткинський інститут	1 (5%)	2 (8%)	5 (15%)	3 (12%)

Таблиця 9 – Перелік навчальних дисциплін з методології та методики проведення наукових досліджень (2012 – 2013 н.р.)

№	Напрямок підготовки, спеціальність (рівень підготовки)	Назва дисципліни	Курс/ семестр	Год./кр.
Факультет технічних систем та енергоефективних технологій				
1	Гідравлічні та пневматичні машини (маг.)	Основи наукових досліджень	5/10	72/2
2	Технологія машинобудування (бак.)	Експериментальні методи дослідження технологічних процесів	4/7	90/2,5
3	Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування (спец.)	Методика вирішення екологоінженерних задач	5/9	72/2
	Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування (маг.)	Методика організацій наукових досліджень	5/9	108/3
4	Гідравлічні машини, гідроприводи та гідропневмоавтоматики (маг.)	Основи наукових досліджень	5/9	72/2
	Гідравлічні машини, гідроприводи та гідропневмоавтоматики (маг.)	Розрахункові та експериментальні дослідження гідропневмомашин і систем	5/9,10	198/5,5
5	Комп'ютерна механіка (бак.)	Експериментальні методи досліджень	3/6	216/6
	Комп'ютерна механіка (спец.)	Організація наукових досліджень	5/9	189/5
	Комп'ютерна механіка (маг.)	Теорія рішення науково-дослідницьких задач	5/9	108/3
6	Прикладне матеріалознавство (бак.)	Основи наукових досліджень і організація експерименту	4/8	90/2,5
	Прикладне матеріалознавство (маг.)	Патентознавство	5/9	54/1,5
		Методика наукових досліджень	5/9	144/4
Прикладне матеріалознавство (спец.)	Основи матеріалознавчої експертизи	5/9	72/2	
7	Компресори, пневмоагрегати та вакуумна техніка (спец.)	Основи наукових досліджень	5/9	90/2,5
	Компресори, пневмоагрегати та вакуумна техніка (маг.)	Основи наукових досліджень	5/9	90/2,5
8	Холодильні машини і установки (спец.)	Основи наукових досліджень	5/9	90/2,5
	Холодильні машини і установки (маг.)	Основи наукових досліджень	5/9	90/2,5

№	Напря́м підготовки, спе́ціальність (рівень підготовки)	Назва дисципліни	Курс/ семестр	Год./кр.
Факультет електроніки та інформаційних технологій				
1	Комп'ютеризовані системи управління та автоматики (спец.)	Основи наукових досліджень	5/9	108/3
2	Електронні прилади та пристрої (бак.)	Автоматизація промислових процесів та наукових досліджень	4/8	180/5
	Електронні прилади та пристрої (спец., маг.)	Прилади та методи дослідження плівкових матеріалів	5/9	216/6
3	Прикладна математика (спец.)	Інформаційні технології в наукових дослідженнях	5/9	108/3
4	Фізична та біомедична електроніка (бак.)	Основи комп'ютерного експерименту	4/8	180/5
	Фізична та біомедична електроніка (спец., маг.)	Основи наукових досліджень і організація експерименту	5/9,10	134/6,5
5	Інформаційні технології проектування (маг.)	Основи інженерної діяльності та наукових досліджень	5/9,10	126/3,5
Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій				
1	Журналістика (бак.)	Основи наукових досліджень	2/4	90/2,5
2	Філологія (бак.)	Основи наукових досліджень	3/5	18/0,5
Факультет економіки та менеджменту				
1	Адміністративний менеджмент (маг.)	Методологія системного підходу та наукових досліджень	5/9	54/1,5
2	Економіка довкілля та природних ресурсів (маг.)	Методологія наукових досліджень	5/9	72/2
3	Економіка підприємства, фінанси та кредит	Маркетингові дослідження	4/8	180/5
4	Маркетинг (маг.)	Маркетингові дослідження	4/8	180/5
5	Менеджмент організацій (маг.)	Методологія та організація наукових досліджень	5/9	54/1,5
6	Управління інноваційною діяльністю (маг.)	Методологія наукових досліджень	5/9	72/2
7	Управління проектами (спец.)	Методологія системного підходу та наукових досліджень	5/9	54/1,5
Юридичний факультет				
1	Управління фінансово-економічною безпекою	Сучасні наукові дослідження в галузі економічної безпеки установ, організацій, підприємств	5/9	54/1,5
Конотопський інститут				
1	Економіка підприємства (бак.)	Основи науково-дослідної роботи	2/3, 4/7	72/2
2	Фінанси і кредит (бак.)	Основи науково-дослідної роботи	2/3	72/2
3	Менеджмент (бак.)	Основи науково-дослідної роботи	2/3	72/2
4	Інженерна механіка (бак.)	Основи наукових досліджень	2/4	108/3
5	Інженерна механіка (бак.)	Експериментальні методи досліджень	4/7	90/2,5
Шосткинський інститут				
1	Хімічна технологія та інженерія (бак.)	Основи наукових досліджень в галузі та наукова інформатика	3/5	90/2,5
2	Машинобудування (бак.)	Основи наукових досліджень	2/4	108/3
3	Комп'ютеризовані системи управління та автоматики	Основи наукових досліджень	1/1	72/2
Центр післядипломної освіти				
1	Державна служба (маг.)	Методологія системного підходу та наукових досліджень	1/1	54/1,5

В університеті проводиться системна робота щодо залучення до творчої наукової діяльності школярів, що є потенційними абітурієнтами. Зокрема на факультеті ТеСЕТ функціонує Центр науково-технічної творчості учнівської молоді СумДУ, керівництво творчою роботою учнів здійснюють як професійні педагоги, так і студенти та аспіранти. Щорічно Центр проводить підсумкову науково-технічну конференцію. У рамках конференції «Перший крок в науку», яка щорічно проходить на факультеті ЕлІТ, до 30 % доповідей готуються та оприлюднюються школярами.

IV. Основні заходи реалізації Програми

1. З метою активізації студентської наукової діяльності та поглиблення її взаємодії з навчальним процесом постійно здійснювати вдосконалення нормативної бази спрямованої на реалізацію Програми, зокрема:

1.1. Проректору з наукової роботи спільно із студентським ректоратом розробити нову редакцію Положення про наукове товариство студентів та аспірантів (НТСА) СумДУ, у якому передбачити системну сумісну діяльність щодо організації роботи студентів і аспірантів та дієвий механізм стимулювання навчання обдарованої студентської молоді та їх участь у реалізації наукових проєктів, ідей та інновацій.

1.2. Начальнику організаційно-методичного управління розробити Положення про переведення студентів на індивідуальні навчальні плани з поглибленою науковою складовою.

1.3. Першому проректору, завідувачу відділу докторантури, аспірантури та доаспірантської підготовки розробити Положення щодо організації олімпіад з навчальних дисциплін, напрямів та спеціальностей.

1.4. Проректору з наукової роботи, завідувачу відділу докторантури, аспірантури та доаспірантської підготовки розробити Положення про проведення конкурсів студентських наукових робіт.

1.5. Першому проректору, начальнику організаційно-методичного управління розробити механізми щодо часткового зарахування наукової роботи студента, як форми поточного або підсумкового контролю при викладанні дисциплін. Розробити нову редакцію Положення про організацію підготовки магістрів у СумДУ, до якої внести зміни, які пов'язані із безперервністю та наступністю наукової тематики від кваліфікаційної магістерської до кандидатської дисертаційної роботи.

1.6. Директорам інститутів, деканам факультетів, завідувачам кафедр затвердити у визначеному порядку положення про діючі студентські наукові гуртки, центри, лабораторій.

2. Першому проректору, начальнику організаційно-методичного управління, директорам інститутів, деканам факультетів, завідувачам кафедр продовжувати введення в навчальні плани за усіма напрямками підготовки (у тому числі за фаховими спрямуваннями), спеціальностями (ОКР «спеціаліст», «магістр») навчальних дисциплін з методології та методики організації та проведення наукових досліджень, запровадити практику виконання студентами завдань науково-пошукового характеру під час проведення лабораторних та індивідуальних занять.

3. Першому проректору, начальнику організаційно-методичного управління запровадити механізми формування навчальних «еліт-груп» з числа студентів, які мають високі показники академічної успішності та виявили здібності до наукової роботи. Завідувачам кафедр для дисциплін, які будуть викладатись у таких групах студентів, передбачати їх наповнення сучасною науково-інноваційною інформацією і креативними завданнями.

4. Директорам інститутів, деканам факультетів, завідувачам кафедр ввести в практику як правило проведення захистів англійською мовою випускних робіт магістрів і спеціалістів, які виконані студентами, що проходили підготовку за індивідуальними навчальними планами з поглибленою науковою складовою та займались в «еліт-групах».

5. Завідувачам випускових кафедр сприяти формуванню індивідуальних планів поглибленої підготовки студентів передусім науково-дослідного характеру для осіб, що є претендентами до подальшого вступу в аспірантуру. Для студентів, які навчаються за індивідуальними планами, встановити обов'язкову вимогу щодо публікації щорічно не менше однієї статті та тези доповіді за тематикою наукових досліджень.

6. Завідувачам випускових кафедр запровадити в навчальному процесі виконання студентами комплексу індивідуальних завдань на засадах безперервності та наступності наукової тематики за схемою: курсова робота з дисципліни – комплексна курсова робота зі спеціальності (або кваліфікаційна робота бакалавра) – дипломна (магістерська) робота на рівні підготовки спеціалістів (магістрів).

7. Завідувачам випускових кафедр забезпечувати збільшення кількості кваліфікаційних робіт магістрів, дипломних робіт спеціалістів та випускних робіт бакалаврів науково-дослідного характеру, підвищення рівня підготовки фахівців, посилення науково-технічного рівня випускних робіт, оволодіння майбутніми аспірантами відповідними методиками досліджень і напрацювання частини дисертації тощо. Начальнику відділу практики та інтеграційних зв'язків із замовниками кадрів запровадити механізм обліку випускних робіт бакалаврів, які мають науково-дослідний характер.

8. Завідувачам всіх кафедр щорічно забезпечувати керівництво кожним викладачем науковою роботою щонайменше 2-х студентів та публікацію за участю студентів наукових статей, тез доповідей, охоронних документів.

9. Проректору з міжнародної діяльності та технічного забезпечення, декану факультету ЕлІТ сприяти залученню студентів ІТ-спеціальностей до роботи у відповідних підрозділах університету.

10. Начальнику відділу практики та інтеграційних зв'язків із замовниками кадрів, завідувачам кафедр проводити заходи щодо посилення цільової підготовки студентів на замовлення наукових установ і організацій. Завідувачам кафедр, у разі можливості, використовувати як бази виробничої та переддипломної практик наукові установи і організації замовника.

11. Відповідним підрозділам при проведенні конкурсного відбору абітурієнтів за ОКР «магістр» перевагу при зарахуванні надавати тим студентам, які проявили здібності до науково-дослідної роботи та мають високі показники участі у конкурсах, олімпіадах тощо.

12. Відділу докторантури, аспірантури та доаспірантської підготовки разом із студентським самоврядуванням надавати методичну та інформаційно-консультативну допомогу для забезпечення залучення до наукової роботи студентів університету, які до навчання в ньому мали певні здобутки (були призерами і переможцями конкурсів МАН, районних, міських, обласних, всеукраїнських предметних олімпіад і конкурсів наукових робіт, закінчили загальноосвітні навчальні заклади, коледжі та технікуми з відзнакою, були випускниками університетського центру науково-технічної творчості шкільної молоді тощо).

13. Завідувачам кафедр продовжити створення на кафедрах університету студентських наукових, конструкторських, інформаційно-комп'ютерних гуртків, центрів, лабораторій тощо.

14. Проректору з наукової роботи, завідувачам кафедр забезпечувати участь студентів у виконанні науково-дослідних робіт з оплатою праці із загального та спеціального фондів університету, у тому числі передбачити участь студентів у реалізації внутрішніх наукових грантів.

15. Начальнику науково-дослідної частини, начальнику відділу з практики та інтеграційних зв'язків із замовниками кадрів з метою кадрового супроводження наукових розробок постійно вдосконалювати механізми залучення студентів до виконання господарчих договорів на замовлення промислових підприємств та проходження студентами виробничої та переддипломної практик на цих підприємствах.

16. Завідувачам випускових кафедр спільно з органами студентського самоврядування та відділом практики та інтеграційних зв'язків із замовниками кадрів:

- постійно вживати заходи щодо формування студентських «інтелектуальних загонів», які передбачають виконання студентами господарчих договорів та іншої науково-дослідної роботи;
- передбачити надання рекомендаційних листів випускникам, які проявили здібності під час навчання в університеті та мають вагомі досягнення в науково-дослідній роботі.

17. Відділу міжнародного співробітництва поширювати практику участі студентів, які займаються науково-дослідною роботою, у літніх школах, програмах академічної мобільності, стажуваннях за кордоном тощо.

18. Першому проректору, проректору з наукової роботи, директорам інститутів, деканам факультетів, завідувачам кафедр щорічно забезпечувати участь студентів у конкурсах студентських наукових робіт, предметних олімпіадах, інших наукових та творчих змаганнях та конкурсах.

19. Першому проректору, проректору з наукової роботи, директорам інститутів, деканам факультетів, завідувачам кафедр продовжити щорічно формувати групи наукового резерву із числа студентів випускних курсів, які займаються науковою роботою, мають опубліковані наукові статті, брали участь у програмах академічної мобільності, проходили стажування в закордонних ВНЗ, є переможцями конкурсів студентських наукових робіт і предметних олімпіад, проходили підготовку за індивідуальним планом. При цьому передбачати початок занять з філософії та іноземної мови не пізніше третього модуля осіннього семестру.

20. Директорам інститутів, деканам факультетів, завідувачам кафедр ввести в практику створення інформаційних блоків на дошках оголошень, сайтах інститутів, факультетів, кафедр щодо висвітлення інформації про здобутки студентів у науковій роботі, зокрема перемоги у конкурсах наукових робіт і олімпіадах, публікацію статей, отримання охоронних документів тощо. Редактору газети «Резонанс», начальнику центру вебометрії та веб-маркетингу передбачити створення рубрики (Інтернет сторінки) «Кращі студенти – науковці». Відділу інформаційно-рекламної діяльності постійно висвітлювати у засобах масової інформації здобутки студентів у науковій роботі.

21. Директорам інститутів, деканам факультетів разом із органами студентського самоврядування щорічно, в рамках святкування Дня науки України, проводити на всіх кафедрах університету тиждень науки, який передбачає проведення круглих столів, семінарів, наукових конференцій тощо. Поширити на всіх інститутах (факультетах) позитивний досвід факультету ЕлІТ щодо проведення для студентів молодших курсів та школярів конференції «Перший крок в науку» та ввести в практику проведення на базі університету конкурсів наукових робіт, бізнес ідей тощо для школярів у рамках таких конференцій.

22. Завідувачам кафедр час викладача, необхідний для керівництва науковою роботою студента, враховувати в індивідуальних планах науково-педагогічного складу кафедр, як час що планується на наукову роботу.

23. Органам студентського самоврядування:

- в кожному інституті (факультеті) впровадити практику регулярного проведення наукових семінарів з науково-дослідницькими групами студентів із залученням до керівництва семінарами аспірантів СумДУ;
- подавати на розгляд ректорату пропозиції для отримання внутрішніх університетських грантів.

24. Проректору з фінансово-економічної діяльності, проректору з наукової роботи щорічно передбачати виділення коштів на фінансування науково-дослідної роботи студентів в обсягах не менше ніж це передбачено Законом України «Про вищу освіту».

25. Ректорату враховувати у рейтингах структурних підрозділів та при розробці нових редакцій положень направлених на стимулювання наукової роботи та роботи з підготовки наукових кадрів та інших нормативних документів, показники які пов'язані зі студентською науковою роботою, у тому числі:

- формалізоване керування науковою роботою не менше ніж 3 студентів;
- досягнення студентів у міжнародних та всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт та предметних олімпіадах;
- публікацію статей за авторством або співавторством студентів тощо.

V. Організаційний супровід Програми

1. Супроводження Програми в цілому, організаційне забезпечення системної роботи з обдарованою студентською молоддю, поширення сучасних форм цієї роботи на всіх кафедрах університету, формування контингенту майбутніх аспірантів в університеті виконувати відділу докторантури, аспірантури та доаспірантської підготовки. Співучасть у супроводженні, контролі та виконанні відповідних складових комплексної Програми також покладається у межах їх компетенції на науково-дослідну частину, ЦНТЕІ, організаційно-методичний відділ, відділ з практики та інтеграційних зв'язків із замовниками кадрів, відділ міжнародного співробітництва та інші.

2. Директорам інститутів, деканам факультетів, завідувачам кафедр не рідше одного разу на рік розглядати на вчених, наукових радах інститутів, факультетів, засіданнях кафедр питання щодо затвердження та виконання відповідних щорічних планів роботи з забезпечення виконання Програми.

3. Увести в практику заслуховування на науковій раді університету звітів керівників структурних підрозділів, на яких покладене супроводження, контроль та виконання цієї комплексної програми.

4. Відповідним посадовим особам здійснювати постійне висвітлення в університетських та зовнішніх засобах масової інформації, на сайті університету питань щодо досягнень студентів університету в науковій роботі.

5. Не рідше ніж один раз на два роки розглядати на засіданні вченої ради СумДУ хід виконання Програми, вносити відповідні зміни та доповнення до неї, перезатверджувати її. Статистичні показники діяльності доповнювати, корегувати щорічно за підсумками календарного року.

Розглянуто та затверджено на засіданні Вченої ради СумДУ, протокол № 10 від 13.06.2013 р.

Ректор

А.В. Васильєв

Вчений секретар

А.І. Рубан